

gen Ubillighed eller nogen fortrædelig Fremgangsmaade mod deres Debitorer. Jeg antager saaledes, at dette Forslag ikke vil have særdeles store Banskkeligheder i sin Udførelse, og, da jeg troer, at det vil bidrage til at bestærke Crediten, skal jeg tillade mig at understøtte det, skøndt det gaaer ud paa at forandre Udkastet. Man har ved Udkastet ikke troet, at der var nogen paatrængende Anledning til en saadan særdeles Omhu for Pantehaveren, men Tidsumstændighederne have vel ikke i det væsentlige forbedret sig siden den Tid, da Udkastet blev udarbejdet, og det er naturligt, at jo længere Tid der gaaer hen under nærværende Forhold, desto uanseligere er Alt, hvad man kan gjøre for at sikke og befæste Crediten.

David: Jeg forlangte Ordet, da den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2det District (Bregendahl) syntes at opstille en Theorie, som noget overraskede mig, at nemlig Hensynet til den personlige Vederhæftighed skulde være det Principale, og Betyggelsen i den pantsatte Gjenstand det Accessoriske ved Panteforskrivningen. Da imidlertid de ærede Rigsdagsmænd for Maribo Amts 4de District (Monrad) og for Viborg Amts 4de District (Kampmann) tilstrækkeligen have imødegaaet denne Antydning af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2det District (Bregendahl), og i det Hele taget med stærke Grunde have tilbageviist det Angreb, som saa i hans Forslag mod Pantehavernes Sikkerhed, der væsentlig betinger Crediten i det Hele, saa skal jeg ikke længe opholde mig herved. Kun skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvor høist besynderligt det maa forekomme, at man for nærværende Tid synes at ville behandle Pantehaverne og Enhver, som kunde have noget Krav paa Sikkerhed i en Eiendom, med en saa høj Grad af Ueggyldighed, da man for ikke mange Aar siden netop lagde en overordentlig stor Vægt paa at yde dem den størst mulige Sikkerhed. Da nemlig Udkastet til Placaten af 5te Marts 1845 blev forhandlet i den Viborgske Stænderforsamling, hvori det af Regjeringen var foreslaaet, at der skulde tages Hensyn til Pantehaverne, at den Godtgjørelse, som blev givet

Grundeierne for de til Jernbaner affaaede Grundstykker, ogsaa kunde komme dem til Gode, — blev det vedtaget i den Viborgske Stænderforsamling, i hvilken, hvis jeg ikke tager feil, netop et Par af de Medlemmer havde Sæde, som nu mene, at man paa ingen Maade skal tage Hensyn til Prioritetshaverne, at dette ikke kunde være tilstrækkeligt, men man foreslog, at der i § 7 af nævnte Placat skulde tilføies, saaledes som det ogsaa blev antaget af Regjeringen, at dette Hensyn ikke blot skulde tages til Pantehaverne, men ogsaa til alle dem, som i hvilkensomhelst anden Egenskab ansaae sig berettigede til, enten ganske eller for endeel, at oppebære den Godtgjørelsessum, som med Hensyn til Grundaffaaelse maatte tilfalde de respective Giere. Det hed nemlig i Viborg Stænderforsamlings Comitees Betænkning, „at der foruden Pantehaverne ogsaa kan tænkes Andre, der kunne have Ret til at fordrø endeel af den Grundeieren tillagte Godtgjørelsessum, men Paragraphen ikkun bestemmer, at Bekjendtgjørelsen skal tjene til Estimering for Pantehaveren, uden at omtale nogen anden dertil Berettiget, troer Forsamlingen at burde henstille til Deres Majestæts Overveelse, om ikke en Forandring i Redactionen, sigtende til at give Paragraphen en større Tydelighed i saa Henseende, maatte anses passende og hensigtsmæssig.“ Saavidt gik man i Viborg 1845, og nu skulde det være rigtigt aldeles ikke at tage Hensyn til Pantehaverne? Jeg skal imidlertid, da denne Anføelse, som sagt, tilstrækkeligen er imødegaaet af den ærede 6te hjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) og af de fornævnte Deputerede for Maribo Amts 4de District (Monrad) og Viborg Amts 4de District (Kampmann), ikke længer opholde mig herved.

Med Hensyn til Spørgsmaalet, hvorvidt det skal være Lehnbesidderne eller Lehnet, der skal have Erstatningen, forekommer det mig aldeles indlysende, at det maa være Lehnet og ikke den øieblikkelige Beneficiarius eller Lehnbesidder; thi det er Eiendommen, hvis Værdi forringes ved Stattemoderationens Ophævelse, og det er for denne Eiendommens Værdiforringelse man vil give Erstatning. Der er en,